

ВІСТІ

Братства кол. Вояків 1 УД УНА

Рік II.

Червень 1951

Ч. 6 (8)

Пор. М. Корбут

Круті шляхи

За варстатами при менчестерських прадільнях, при вивантажуванні кораблів в Сиднеї, чи на м'ясовиробних фарбиках в Шікаго — ви всюди стрінете їх — тих молодих українців. Та чи тільки там — їх повний канадський праліс, їхній голос розносить по етері мадрідська радіосильна, їх повно по українських і чужинецьких бурах Мюнхену, Зальцбурга. Іх — кого?

Ось тих, що їх звату „дивізійниками”, колишніх вояків Першої Української Дивізії. Тих, що перед роками вийшли спід селянських стріх Бойківщини, синів соняшної Одеси й задимленого Донбасу, львівських „батарів” і гуцулів з полонини.

Придушені советською й польською окупаціями на рідних землях, вони тільки з географічних карт і підручників історії знали про існування могутнього Альбіону і його гордої столиці над Темзою, про Оксфорд, Кенберру й Мадрід. Та й то не всі знали, бо не всі бачили карту чи встигли прочитати книжку.

Але всі вони любили свою Батьківщину, хотіли вільно жити, хотіли пізнати світ, пройти його вздовж і впоперек, навчитися ще краще служити своєму народові. Не одному з них мріялося про Кембрідж і Сорбони, не один з них хотів би був іти в світ, щоб рознести правду про Україну та її визвольний змаг. Але дійність глузливим реготом прикладала їх до „порядку” й кулаком окупантських наказів, указів й заборон била їх у вічі й казала не забувати, що не вільні вони, що не для них виїзд за кордон, оглядання надбань людського роду й розношення імені їхнього народу по всіх географічних довжинах й широтах нашої плянети. Треба було щойно другої світової війни, лихоліття й виходу з рідних земель, щоб всі вони могли хлипнути „світового” повітря. А в тім — вони спершу й не думали покидати рідний край. Вони пішли саме захищати його і не допустити того, щоб довелось покидати свою Батьківщину. Та не сталося, як бажалось. Не мавши зможи виповнити завдання якого піднялися — вони отримали від Божого Провидіння нове завдання, що його навіть не сподівалися — йти в діаспору й нести в широкий світ українське ім'я.

Протомоніли кам'яними вулицями Радольфцелів, Ольденбургів й Ротердамів українські вояцькі пісні, потонув і завмер в Гологурських провал-

лях бравурний крик „Слава” тих що проривались з брідського кітла; вже замовкли вечірні хорові молитви під синім італійським небом.

Розбрилися по світу. Те, що було недосяжне навіть у мрії — стало дійсністю. Хоча може з іншим кольоритом, не все так, як би цього бажалося, — та все ж є вони нині там, де ще недавно не ступала нога українця, де незнаним було українське слово а то й сама назва України. А всюди несуть вони з собою ніби візитову картку свого, ще так мало заходовій світові знаного, народу з його запалом до волі.

Так, ця картка густо-часто писана невправною рукою, тут і там слідніше на почерку рімінські чи авербаські курсі — та все ж вони своїми вродженими українським прикметами вже нині приносять честь своїй рідній землі й обводять свою національну вивіску на чужині справді золотими рямцями. Ні, це не фраза ані словослов'я. Це враження, що його мусів пережити кожний, хто оглядав інвалідську оселю, куплену за пожертви дивізійників в Англії, чи побував на їхніх зборах і приглядався до їхньої праці; врешті це підсумок разом, що ви їх провели з менчестерським майстром-англійцем, чи з канадським імігрантським урядовцем. Це баланс їхнього буття в розсіянні, підрахунок останніх трьох років.

Ніхто не збирається твердити, що пророблена тисячами дивізійників роз'ясновальна робота про Україну в світі довершена. До цього ще далеко, вони ще не потрапили до сальонів і клубів, ім ще не часто вдається скапіталізувати на шпалтах чужої преси свої осаги й надбання. Однак вони вже зробили: скрізь, де побували чи зараз живуть, у великій мірі причинилися вони до надання українському імені доброго й солідногозвучання. Вони абсолютно задовільно виконують надії й обов'язки, покладені на них поневоленою Батьківщиною. Їхні осаги набирають питомого значення, коли візьмемо до уваги ці **круті шляхи**, що ними доводилося йти до нинішнього місця постою. Круті, повні небезпек, болю й упокорення були їм шляхи, але вони пройшли їх побідно.

Не підлягає сумніву, що всякий український політик чи дипломат, який в майбутньому заступатиме українську справу закордоном — відчує

Нашиими очима

Вчера — сьогодні — завтра

Коли, вісім років тому, тисячі української молоді ставало в ряди дивізії „Галичина”, переважна більшість цієї молоді не мала ще в руках криса. А вже зовсім теоретичне знайомство мала вона з такими речами, як кулемет, гранатомет, гармата, чи ще більш модерні роди зброї. Всеж таки не багато часу треба було витратити на те, щоб з цих людей, без примітивного військового вишколу, без постійної плеканої військової традиції, без вповоєнного військовим підготовним вишколом почуття дисципліни — щоб із цих людей зробити модерну військову частину.

Але про це не доводиться тепер вже ширше говорити: це те, що було „вчора”.

„Сьогодні” — вояки чи радше колишні вояки 1. УД — це мирні громадяни закордоном (не говоримо тут про ту їх частину, яка після Бродів перейшла до УПА і мабуть ще й по нинішній день збройно бореться). Вони працюють, вони організують, вони дають приклад, одно слово: вони чекають активно. Це — „сьогодні”.

А „завтра”? Воно не зводиться до міжнародних чужинецьких легіонів, що мали б воювати „проти” якоєсь загальнюї небезпеки, а не „за” національне визволення Української Держави. Воно не кінчатиметься теж на службі в арміях держав, де українські колишні вояки і взагалі українські люди знайшли тимчасове пристановище, як робоча сила.

„Завтра” українського вояка це служба Батьківщині в рядах Української Армії.

Лис

цю велику піонерську роботу, цей добрий звук українського імені закордоном, що до його постання у великій мірі причинилися теж і дивізійники. Хоча й переважна більшість з них пішла до Дивізії без найменшого заміру й підготовання провадити закордоном, якунебудь роз'яснювальну роботу, обставини, а радше Боже Провидіння поставило перед ними це відповідальне завдання, з якого вони дотепер так успішно вив'язувалися. А в тім й нічого дивного. Саме тому, що вони є вірним перевірюєм здорового українського народу, їхній сілует і сліди по них мусили бути чіткі й тривки.

Всі добре знаємо нині, якими крутыми шляхами йшли маршрут наших хлопців спід селянських стріх до (Продовження на 2 стор.)

Феліск Кородуба

хор. І УД

Де наша готовість?

Людство світу вже свідоме того, що воно живе напередодні чергової найбільшої тотальної війни в глобальному розумінні, сенс якої вже тепер є оперті на концепції вжиття всіх потенціальних засобів для одної цілі, щоб тільки не дати можливості противникам виконати його військові політичні, суспільні і економічні заміри. На наших очах відбувається пляномірне приготування генеральних стратегій двох собі протиставлених світів і ідеольготії життя до чергового зудару. Творчо-промисловий і духовно-вироблений світ Заходу зрозумів „мирні” декламації СССР, тому з усією енергією приступив до мобілізації всіх сил для оборони загрожених народів і культури людства. І тут на перше місце виступає збройна сила окремих народів, яка є гарантам політичної незалежності та, рівночасно, і тим головним чинником, на якому є побудовані стратегічні розвязки.

Сучасна війна є дуже поважним актом в житті даного народу, бо вона вимагає організації співдії всіх елементів, на яких опирається керування державою. Силу народу творить тотальна сума його фізичних і психічних чинників, використаних для одної підставової цілі — оборони народу. Дух воюючих сил мусить бути тісно пов'язаний з духом, яким є пірейний цілий народ, тому війни, які не будуть ведені цілою масою народу, вже зарані засуджені на програш. Сучасність визнає тільки поширену стратегію, яка мусить диспопнувати: 1. готовістю сталої мобілізації і координації всіх засобів народу, 2. систематичним використанням всіх матеріальних і психічних засобів, які дає до розпорядження наука з підпорядкуванням одному керівництву всіх сил з метою використання їх для політичних і мілітарних цілей.

Коли йдеться про сучасний мілітарний потенціал державного організму, він мусить бути опертій на таких основних підставах: 1. на великій технічній культурі, яка проявляється в можливостях інтенсивних досліджень і розшуків при використанні відповідного людського апарату, лабораторних устаткувань, що залежить від наявності великих фінансових засобів; 2. на такій промисловості і сирівцях, щоб досвідні винаходи могли бути швидко і справно продуковані, з увагою на те, що випродуковані засоби боротьби скоро старіються, та тим самим вимагатимуть щораз віднови, що найменше прототипів; 3. на великих просторах, які є конечно потрібні для розгоршення промисловості і для стратегічно-тактичного маневру.

На таких основних засадах переводять свої приготування потуги, які приготовляються до збройного зудару.

Які ж приготування робимо ми, українці а зокрема українські військовики? На кожному кроці в нас декламується, що ми маємо здійснити своє законне право бути нареченими

самими собою і мати можливість жити на тривких основах своєї власної культури, на рідній землі, в своїй Державі. І ми є свідомі того, що стоїмо перед черговим великим іспитом, в якому буде вирішуватися наша доля — бути або не бути. І в нас є віра в Українську Справу, любов до нашої Землі й до її Синів. Немає в нас найважливішого, — розуміння ваги вояцької єдності, розуміння того, що збройну силу України може створити тільки і виключно її народ, а не одна яка небудь, навіть найсильніша, партія.

Сучасне міжнародне політичне становище вимагає від нас, українських військовиків, консолідації і єдності збройного чину. Наша державність може зродитися в вогні велическої боротьби цілого українського народу з різними формами матеріалізму. Щоб виконати свій обов'язок перед Батьківщиною, в сучасний момент діяння поширеної стратегії в державних народів, ми, як частина героїчного українського народу, мусимо знайти шлях для військового поєднання. Всі ми, українські вояки, без різниці, до яких армій належали, якщо боролися в ім'я української Справи, маємо те переконання, що ми свій обов'язок перед Батьківщиною виконали. Батьківщині ми жертвували свій труд і кров. Розуміємо, що жоден народ, який хоче бути живий, не може припинити боротьби за своє існування. І кожний з нас бореться з нашими ворогами, бо має віру в слушність нашої Ідеї. І нас, всіх всіх, не зупиняє це, що наш народ тепер в неволі, а ми, йому вірні вояки, — без зброй. В нас є віра, в нас є непереможна сила. Віра мусить вдергати наш моральний і духовий стан на еміграції.

Кожний український вояк, якому дорогою є Україна, мусить поставити собі питання: чи доцільне наше роз'єдання? Українське вояцтво на еміграції мусить своїм здоровим розумом розрізнати правду від неправди і перед лицем дійсності визнати, що тільки наша єдність даст нам змогу витримати тиск зовнішнього світу на нас та рівночасно змусити той чужий світ ставитися до нас з повагою. Вояцтво І. Української Дивізії УНА знало багато наруг від свого таки громадянства. Скільки, зужите фарби і паперу для очорнення нас, дивізіонерів, скільки кривиді і наруг! Ми ні в кого не просили помилування, і просити не будемо. В нас є гордість і готовість вояцького чину, а не пустого політиканства, яке довело до роз'єдання вояцької родини. Кожний з нас мусить розуміти, що мистецтво стратегії має діло з кров'ю людською, воно йде через трупи і руїну матеріальних цінностей. Тому для дійсного вояка вояцький чин завжди залишиться тим вищим чинником, який єднає всіх українців в одній вояцькій лаві в боротьбі з ворогом.

Передумовою праці для викресання нашої готовості на військовому відтинку мусить бути, перш за все,

наша вояцька єдність, бо тільки в сконсолідованисті можна буде виробити конечну толерантність, товарицькість, а за тим — військову підготовлю до грядущих подій. Передовсім в нас, військовиків, мусить бути вироблена чуйність до зовнішньої небезпеки і усвідомлення ваги передніх, завчасу оправців, засобів для паралізування її. На цій психіологічній базі, що зветься „воєнним духом нації” і що без нього, як завважає Ле-Бон, „народ, як бін не був озброєний, є тільки розпорощено, нездібною до опору чередою”, ми мусимо мобілізувати українську еміграцію. Рівночасно мусимо розуміти суть сучасних війн, в яких беруть участь мільйони воюючих мас, де кадрові армії кількаратно, шляхом мобілізацій, збільшуються і є єдність не лише технічного військового вишколення, а і єдність „воєнного духу” завчасу передбачається, як передумова перемоги. Своює єдністю ми не сміємо допустити до прострації, байдужості української еміграції. В наших умовах, з огляду на ті збільшенні вимоги, що ставить нам програма національно - державного будівництва, яка вимагає приспішенної напруження праці й різноманітного матеріалу для завдання будівництва, ми ніколи не повинні забувати ваги „воєнного духа” на долю нації. Адже, як згаданий вже Ле-Бон завважує: „в той день, коли цей дух щезне (у народі), йому немає чого більше губити”!

Хоч далеко нам до тієї готовості, якою займаються генеральні стратегії ворогуючих потуг але коли буде здійснена передумова для дальній вояцької праці, якою є єдність всіх українських вояків з часом і ці, для нас трудні, речі зможемо осiąгнути.

Ми любимо життя, любимо мир, але ми мусимо хотіти війни, бо вона може бути справедливою для України. Ми прагнемо зброй, бо не маємо більше надії, як тільки на неї. Наша мораль мусить зводитися до короткої формули: все добре, що служить добрі Україні і все зло, що її шкодить. Наше розбиття, це шкода, тому — до єдності в одній українській вояцькій лаві!

(Докінчення з 1 стор.)

хмарочосів, і які сліди лишають вони по собі.

Якими шляхами й коли вертатимуться вони на рідні землі — ніхто з нас не знає.

Але ми знаємо, ми впевнені в одному: де б не загнала їх доля, вони все гордо й високо держатимуть національний прапор й ще одною золотою стрічкою заквітчать його.

Їхня постава дає рівночасно запоруку, що саме їхнє середовище видасть найбільший відсоток тих що промостиють собі шлях повороту на Батьківщину і, спільно з діючим на рідних землях визвольним рухом, їхого збройним рам'ям — Українською Повстанською Армією — зведуть велично будову своєї держави, щоб їхні діти не потребували більше ходити крутими шляхами терпіння і упокорень.

В. Я.

Тим, яких вже нема серед нас

„Спітв, хлопці соколи,
Ми гостримо зброю
І ждемо на поклик до бою.”

Минає сьома річниця битви під Бродами, минає шоста річниця наших останніх бойових дій в нижній Стирії, і мимоволі в ці дні згадуємо наше воязьке минуле.

Згадуємо всіх товаришів зброї, а передусім тих, кого нема вже серед нас. Тих, які віддали своє молоде життя в боротьбі проти зненавиджених червоних ворогів. Незчисленні є ті могили.

У Галичині, на Словаччині, в Югославії і в Австрії тисячі наших друзів спочивають поодиноко або в спільніх могилах, під стрілецьким березовим хрестом. І ми не в силі назвати їх всіх по імені. Але я хочу згадати хоча про кількох. Пам'ятаемо ж ми про всіх...

...10-те квітня 1945 року. Моя частина сусідує з сотнею сотника Залеського. Вже від рана большевики накривають наші становища гурганичним артилерійним вогнем. Несамовито виуть ракетні стрільни „катюші”. Саме обідньої пори рушають сірими лавами большевики в наступ на нас.

Відбиваемо удар за ударом. Димлять розпеченні дула скоростілів. Гук гармат міциться з зйомом ранених. У стрілецьких палаючих очах читається тільки одне:

— Витримати!

Врешті большевики бачуть, що не дадуть ради, і відсувуються. До мене прибігає вістун від сотника Залеського. Сотник конче хоче зі мною бачитися. Передаю сотню одному з чотирових і, схиленій, біжу до сусідніх становищ...

Кожному слово

У відділі «Кожному — слово» міститься мемо дописи — листи наших читачів, які торкаються актуальних для нас тем. Матеріал, поміщений в цьому відділі, не заважає мусить бути вивівом поглядів редакції «Вістей», і міститиметься порядком дискусії.

МИ ЧЕКАЄМО

Щиро Вам вдячний за надіслані мені прим. „Вістей”. Це є духовий зв’язок усіх вояків 1. УД, які сьогодні розкинені по всіх країнах земної кулі. Скажу Вам одверто, що те духове побратитство і особливе почуття, яке єднає нас, всіх колишніх вояків 1. Української Дивізії, мало хто зрозуміє, навіть і ті вояки, що приймали участь в перших визвольних змаганнях. Адже наша дивізія формувалася в інших обставинах, в відмінній політичній ситуації, в зовсім інших умовах, цілком відмінних від тих, які існували раніше (1917—1921 рік).

Є, отже, справи зрозумілі лише нам, воякам 1. УД, тим воякам, які різними шляхами потрапили до дивізії, і на яких дивились, як на людей, що взялись не за своє діло, як на тих, що по капітуляції роками

за розваленою хатою на згорнено-му шатрі лежить тяжко ранений сотник Залеський. Його лице зблідле, з кутика уст червоною стрічкою тече кров, а він усміхається і, простягаючи до мене руку говорить:

— Тішуся, що ми таки не далися сьогодні червоним. Шкода, що я ранений і мушу покидати моїх стрільців... Попрашай всіх друзів і скажи им, що я тільки одне любив у житті: Батьківщину...

Кілька годин пізніше відійшов він од нас назавжди, цей прекрасний старшина і друг.

* * *

17. квітня. Хорунжий Кузь веде свою сотню до протинаступу. З голосним „Слава Україні!“ біжать стрільці вперед. Добираються до большевицьких окопів. Завзятий рукопашний бій. Хорунжий Кузь с всюди. Зогріває добрийм прикладом і гарячим словом своїх стрільців, але раптом серія з фінікі прошиває йому груди.

— Хлопці, помстіть... Сла... і падає мертвий.

Його стрільці захоплюють ворожі становища. Больщевики відступають. Увечорі стрільці ставлять своему сотенному березовий хрест і прикрашують могилу першими весняними квітами.

* * *

...Одна з сотень 31-го полку (було це 9 квітня 1945 року) йде в наступ на село Оберглобіч. По дорозі занимає Унтерглобіч і посвятається швидко вперед. Неподалік перед Оберглобіч оборона большевиків кріпшає. Чотовий третьої чоти підстаршина

мусили сидіти тихо, не піднімати голосу, ніби ми були в чомусь „винні“. Хіба не був такий час, що ми мусили мовчати й ковтати ті гіркі обвинувачення, які кидало нам наше українське суспільство?

Але суспільство не знає того, яку ми величезну духову боротьбу вели проти наших відвічних ворогів-москалів не лише на фронти, а і в полоні. Це не таємниця, що дивізія виховала наших дивізіонерів чи не на найсвідоміших українців, і не таємниця, що завдяки нашому крикові перед світом про захист себе від не-прошенії репатріації, ми піднесли в той час українську справу на вістря ножа... І ось такі справи ми мусимо тепер висвітлювати перед світом, перед суспільством. Ми не герої, ми не мученики, — але свою цеглину в справу здобуття Української Держави ми поклали, і то цеглину, зрошену українською кров'ю під Бродами, під Фельдбахом, душевними муками в полоні Ріміні... Цього ніхто не знає, бо все це вже минуло, час має якість таку, що все він затирає, з часом все забувається.

То ж створення Братства є необхідна конечність. Я вважаю, що ми, вояки 1. УД, не є демобілізовані сьогодні, ми навіть не є звільнені до ре-

Курач міцно держиться з своїми стрільцями, але гніздо большевицького „максима“ завдає його чоті великіх втрат. Підстаршина Курач з'являє кілька гранат докупи, встає й біжить в напрямі до ворожого скоростріла. Вже він є на відстані 20 кроків... десяти... п'яти... Больщевики стріляють. Підстаршина Курач хитається, з останніх сил кидає свої гранати. Гук... і большевицький „максим“ замовкає. Третя чота має вільну дорогу.

Але вже нема серед неї друга Курача...

* * *

Чотирнадцятого квітня, якраз тоді коли декілька кілометрів за фронтом деякі частини Дивізії присягали Україні, одна з сотень того самого полку йде в протинаступ направо від замку Гляйхенберг. Доходить до замку але раптом приховані в кущах большевики відкрияють несподівано сильний вогонь. Стрілець Гриб з власною ініціативи підсувається вперед. Кидас гранату... другу... і на гло, прошітій десятком муль, падає. Больщевики відступають, залишаючи ранених і вбитих. Декілька здається я полон. Стрільці обтирають рукавами спінілі чола. Починають копати в твердій чужій землі могилу для друга.

* * *

Таких фактів можна начислити сотки. Хочеться, щоб ми в ці наші річниці згадали друзів, які своєю геройською смертю охоронили життя товаришам, а самі вкрилися славою і заслужили собі пам'ять перед нас.

Ця пам'ять буде підкрілювати наші серця, коли ми ще раз підемо в бій під звуки гарматного вогню.

В ті дні духи їх всіх будуть серед нас!

зерви бо ми своєї справи не закінчили. Ми й сьогодні, в цю тимчасову перерву, є тими ж вояками, лише без вогнепальної зброї, зате з духовою зброєю. І цієї зброї ми також мусимо вживати, може ще грізніше, проти наших ворогів, як вживали вогнепальної зброї... А я вірю, що приходить той час, коли ми знову, вже будучи оброщені і духововою, і вогнепальною зброєю, почнемо разити наших ворогів в саме серце! І того моменту ми чекаємо.

Сотн. А. Мікулин (Аргентина)

ЛАНЦЮГ

Коваль лучить ланки з гнучкого заліза, а потім гартує цілій ланцюг, який служить довгі роки, доки якася ланка не перетрьється. Тоді часто лучать цей ланцюг звичайним м'ягким дротом, який, зрозуміла річ, не тримає так міцно, як гартований метал.

Часто ставлю собі запитання, чи ми, молоді групи старшин 1. УД, були таким гартованим ланцюгом і з чиєї вини за кілька місяців треба було зв'язувати той ланцюг м'ягким дротом.

Не хочу нині шукати причин і вини чи то в майстра, який кував ланцюг, чи то в матеріалі, на це вибра-

(Докінчення на 6 стор.)

Підполк. Роман Долинський

Лицарська традиція

Дивізія була в перемарші через Австрію. Вже на Словаччині дивізійники стикалися з випадками зістрілення місцевими протилетунськими батаріями альянтських літаків, що зими 1944/45 особливо інтенсивно бомбардували фабрики воєнної промисловості на Моравії і Словаччині. Дивізійна розвідка яка була в руках виключно німців — СС-ів, почала нишпорити по полках та з'єднаннях, розкиданнях на великому лісистому і гористому просторі. Владало в очі, що з кількох зістрілених протилетунською артилерією альянтських бомбовиків, вискачували летуни майже всі, але нікого з них не зловлено. Справа, однак, значно ускладнилась в часі перемаршу дивізії.

За містом Брук, мос з'єднання мало двоеднний відпочинок. Десять коло 3. год. попол. я зауважив в містечку метушню. В цю хвилину прибіг мій вістовий і зголосив, що над містечком пролетів підбитий, вже палаючий, бомбовик і що двоє летунів викинулось на парашутах і приземлюється в кількох кільометрах від містечка в горах. Мій перший старшина пор. Р. дав наказ кільком підстаршинам сідлати коні і просить моє дозволу поїхати і забрати летунів в наші руки, бо місцевий „фольксштурм“ готовиться їх з масакрувати. Про таке поступування місцевих „партайманів“, керованих „Зіхерграйтсполіцею“ ми чули не раз в часі свого перемаршу. В цьому містечку стояв залогово відділ протилетунської артилерії, яким командував німець-майор. Я зауважив крізь вікно групу розлючених „фольксштурмістів“, на чолі з кількома підстаршинами місцевої „Зіхерграйтсполії“, що бігли з божевільним виразом очей за місто. Ситуація не обіцяла нічого доброго. В мені заговорила військова амбіція і я рішився на досить небезпечний під кожним оглядом крок. Від однеї думки, що здичавіла юрба може розшматувати по суті вже полонених, безборонних летунів на очах військової одиниці, мене обдало полум'ям сорому і прикрости. Я дав наказ пор. Р. скакати з підстаршинами повним гальюном, нехай би навіть коні запалилися, випередити юрбище, взяти летунів під свою охорону і доставити цілими. Якщоб з боку натовпу був якийсь спротив, відкрити по ньому вогонь. Я свідомо підкреслив слово „натовп“, хоч там були фольксштурмісти, і кілька поліціїв, щоб, в разі ускладнення справи, мати привід для виправдання свого наказу та імовірних потягнень моїх підвладних.

Через години дві групи на чолі з пор. Р. вернулись. На бауерівському возі, вистеленому сіном, йшли два, як виявилось, канадські летуни (пільот і бортмеханік). Бортмеханік мав сильно попечене обличчя, бо вискочив вже, коли бомбовик був охоплений полум'ям. Пільот був цілий і неущоджений. Віз ескортували підстаршини з пор. Р., а на деякій віддалі тягнулась злобно нахмурена товпа фольксштурмістів з поліціями.

З першого погляду вже я зауважив, що без „ексесів“ не обійшлося. Ніби нічого не розуміючи, я запитав пор. Р., що це за юрба. Пор. Р. пояснив мені, що, як бін спізнився на кілька хвилин, ця юрба готова була пошматувати летунів під „пропагандовим“ претекстом, що мовляв альянтські летуни вбивають німецьких жіночок і дітей. Я звернувся з гострим наказом до юрби: негайно розійтись. Командант фольксштурму і поліції звернулись були з пропозицією віддати летунів до Зіхерграйтсполії, зглядно до штабу майора протилетунської оборони. Я гостро відповів, що не знаю і не хочу знати жодного майора і поліції, що я командир військової частини, маю свій штаб і знаю, що мені в таких випадках треба. Тон був мабуть такий гострий і вираз обличчя нічого доброго не обіцяв, що обидва відсалютували і подались з рапортом мабуть, кожен до свого зверхника. Неподалік, немов приготовані, стояло з двадцять озброєних вояків, готових в такій хвилині виконати кожен мій наказ, навіть, як би він суперечив глуздові. Юрба розійшлась. До від'їзу залишилось ще дві години. Я рішив використати ситуацію, бо був певний, що як лише справа дійде до відома штабу дивізії, я одержу наказ передати полонених летунів місцевій Зіхерграйтсполії, або, в найкращому випадкові — протилетунській команді. А це було одне і те саме. Я передчував, що в такому випадку летуни не вийдуть живими. Мабуть, це саме відчували летуни, бо в очах їх світилось німецьким благанням не залишати їх серед цих „приязніх“ людей. Треба було списати бодай нашвидку, формальний протокол, занотовувати прізвища полонених і скласти принаймні поверховий рапорт до штабу дивізії. Я рішив довести справу до кінця, забрати летунів з собою тим більше, що за моїми відомостями, в перший день нашого маршу, ми мали переходити коло табору англійських військово-полонених. Незалежно від наказу, який би міг прийти з штабу дивізії, я рішив моїх летунів здати безпосередньо до табору, де були всі шанси на те, що вони залишаться в живих. На підставі формальних інструкцій я мав право на такий крок, бо ж дивізія була в поході.

Мое службове приміщення на час відпочинку перебувало в місцевому ресторані, куди я звелів запровадити летунів та покликати санітаря, щоби обпаленому бортмеханікові подати першу допомогу. Він був родовитий Канадець і говорив лише англійською мовою, на прізвище був Сміт. Летун був Канадець польського походження, але по-польськи знав лише кілька слів, і годі було розмовитись з ним серйозно. На щастя, в моєму відділі був старшого віку підстаршина, що до війни був біля 5 років в Канаді і пам'ятав англійську мову настільки, що, при його допомозі, можна було порозумітись з летунами. Прізвище летуна було Ма-

цієвський. Сміт мав гарячку, зблілі губи, в наслідок сильної спраги, і попросив води. Я велів господині ресторану подати чаю. На це вульгарна німка відповіла, що для воргів вона чаю не має. При цій відповіді я вмів стратив панування над собою (наслідок важкої контузії з часів визвольних змагань 1917—20 рр.), висипався добірною німецькою лайкою і вхопився за піхву з пістолею, заявивши, що коли мое зарядження не буде вмітти виконане, я розладую весь заряд пістолі. Німка скочила, як опарена і дослівно в кілька секунд подала чай. Тим часом я віддав наказ своєму помічникові вирушати в похід на дві години раніше, щоб уникати можливих неприємностей з місцевим командантом гарнізону, залишивши при собі лише почат і одну чоту вершників. Списавши формальні дані, я повідомив летунів, що ми забираємо їх зі собою і по дорозі здамо до табору полонених. На їх обличчях помітне було полегшення, зрештою вони одверто заявили, що залишення їх на місці було би рівнозначне зі смертю. Документів вони жодних при собі не мали, за винятком розгінавальних воєнних жетонів. Летуни з гіркою посмішкою показали квитки до кіно в Лондоні на вечір того дня, коли були зістрілені. Обидва витягнули значну суму доларів і хотіли здати. Я велів їм заховати, бо вони ще їм придадуться. Мабуть, вони не очікували такого обороту справи, бо були здивовані.

Надвечір ми рушили наздоганяти свою маршову колону (марші відбувались переважно ночами). Летунів я умістив на возі з будою, і ранком, проїжжаючи біля табору англійських полонених, поспіхом здав їх туди. В таборі находитись біля 5 тисяч, переважно англійських, частинно канадських та американських полонених (останні здебільшого летуни зі збитих літаків). Процція було тепле і приязнє. Летуни, як могли, старались виказати вдачність за наше заступництво, яке врятувало їх життя. Ми пережили почуття задоволення від виконання високого морального обов'язку, що виникало з неписаних законів гуманності та воїнської честі.

Наш маневр вдався, бо він був продиктований нашими почуваннями до обов'язку людянності, нашим світонаставленням до цієї непредбаченої ситуації, в якій ми опинились мимо нашої волі і зобов'язань. Вояки однодушно попирали в своїх бесідах наш крок і готові були на Бог зна, які потягнення в обороні цього кроку. Проте, справа ця завдала нам клопоту і ще кілька місяців передтим могла коштувати життя моєго старшини, який провів цю рятівну акцію. Командант гарнізону, майор протилетунської оборони послав до несения до штабу дивізії, з'ясувавши справу тенденційно, з погляду за пільного цуру, під настрий юрби і вулиці. В цій справі був дуже укладноючий ситуацію момент. Пор. Р. підійшовши в горах до летунів подав їм руку і руhamи старався їх заспокоїти та пояснити, що ми не німці і що їм нема чого боятись. Присів біля них і почав ставати їх цигарками. Згоряча

Д-р Любомир О. Ортінський

Полкові вправи

Завершенням бойового вишкулу дивізії, що проходив на вишкільній площині Нойгаммер, були вправи в ра-

мах полків. Вони відбулись в першій половині червня 1944 р. Грунтовний вишкіл по родах зброї про-

Це була Дивізія: Сміливий погляд, вправлені руки що вміли держати модерну зброю, і — під чужим уніформом відважне козацьке серце... Дивізійна кіннота під час перемаршу перед від'їздом на фронт.

(Докінчення з 4 стор.)

пор Р. не зауважив, що по узбіччу гори спинається кілька фольксштурмістів з підстаршиною проти летунської оборони. Вони зауважили цілу сцену, яка послужила пунктом важкого звинувачення пор. Р. в „братацькі з ворогами“. Склалась грізна ситуація, бо при доказанню такого факту, військово-польовий суд виносив лише один присуд: розстріл протягом 24 дін.

Ця подія була нераз темою довгих розмов вояків в моїй частині. Використовуючи відпочинок під час одного, з чергових „айнзаців“ та відсутність, як звичайно, в таких випадках, будького з німців, я сам організував бесіду на цю тему. Цікаво та оригінально висловив свій погляд оден молоденький вояк:

— „Наші пращури за князівських часів ніколи не нападали не попередивши противника „іду на вас“. В історії українського війська невідомі факти знущання над полоненими. Ми б зрадили нашу лицарську традицію, якби поступили інакше, тим більше, що західні альянти зовсім не є нашими ворогами. Ми присягали боротись лише на східному більшевицькому фронті, і на таких засадах постала наша дивізія. Лежакого не б'ють. Неможна чесному воякові дивитись, як озвіріла юрба з'агітована дикими ідеями, мордує безборонного полоненого.“

Я не маю нічого до цих слів додати. Це була мораль вояків дивізії. Лицарська традиція жевріла в глибині їх сердець і спалахнула при першому подуві вітру.

звичайти вояків до співдії в рамках роїв, чот, сотень, а врешті — куренів. Тут вперше мали вояки змогу застосувати здобутий попередньо вишкіл в бойових одиницях, що в них мали вони відтак вступити в дію на фронті. Спершу роїми, далі чотами, а від другої половини квітня сотнями велися вправи оборони й наступу. Натиск був покладений на протитанкову оборону, використовування поземелля і орудування „протитанковим п'ястуком“ — новою оборонною зброєю, що її впроваджено до нашої Дивізії наприкінці травня 1944.

Починаючи з травня, проваджено вправи в рамках куренів, дивізіонів та самостійних куренів (фюзилери, піонери і т. п.). В цих вправах, головним чином, йшлося про співдію сотень одного куреня між собою, точні і акуратні виконання наказів штабів, співпрацю тяжкої зброї і зв'язку.

Часті вимарші, гострі стріляння в рамках сотень, а там і куреня, вправи наступу піхоти при прикритті вогня тяжкої піхотної й помічної зброї, далі — вправи особливо тяжких завдань, як здобування бункерів, очищування головної бойової лінії від вlamу ворога рукопашним боєм, дія пробоєвого відділу, виповнили час аж до другої половини травня й закінчили цей другий період вишкулу.

Заплановані полкові вправи мали за завдання випробувати керування й бойову зігранисть цілого полка й приділених до нього на час вправ частин тяжкої зброї — в обороні. В дальнішому йшлося про співдію зв'язку під час маршу і в часі зміни становищ, про точне й правильне наказодавство, поборювання маршових перешкод і т. д.

В наказі штабу дивізії до командування одного з полків (29), читалося:

„Заложення“

Борог: Згідно донесень розвідки й розвідного летунства, XV корпус, мот. Червоної армії наступає з північного сходу на місто Штранс.

(Докінчення на 6 стор.)

«Ми йшли до бою...» Підзвуки військової мармової пісні маршують відоіли нашої Дивізії під час останнього перегляду частин перед від'їздом під Броди. Перемарт чоти наколисуїв.

Полкові вправи

(Продовження з 5 стор.)

14. Гренадирська Дивізія „Галичина”, якої сусідою зліва є 57. гірська дивізія, справа — 2. танкова дивізія, має завдання стримати наступ ворога й відкинути його за ріку К. 29-й полк покидає місце постою о год. 23,00 й приступає до нічного маршу осягає до ранку лінію сіл В.-Г.-Н. й переходить зараз же до розбудови оборонник становищ.

Завдання: стримати наступ ворога на місто Штранс і відкинути на вихідні становища. 29-й полк підсилюється куренем піонерів і IV дивізіоном артилерії.

Далі в наказі говорилося про сусідів полка, про головний перев'язочний пункт та про інші деталі, властиві подібного роду наказові.

Згідно з наказом, 29. полк з підрядкованим йому куренем піонерів і IV дивізіоном важкої артилерії вийшов о 23. год. з місця постою й приступивши до наказаної лінії, маскування, поборювання теренових перешкод, розвідуна службу й розбудову становищ. Висловлено побажання відносно праці радіо-служби. Телефонний зв'язок, швидкість будування ліній були бездоганні.

Охорону полку у формі польової варти в силі однієї сотні (2. сотня пор. Германа-Орлика) висунено 2 км перед головною бойовою лінією.

В часі нічного маршу пересування частин було утруднене спеціально поробленими запорами по дорогах, як теж природними перешкодами, що на них багатий був терен. Головно важкий маршрут мала 4. тяжка сотня пор. Володимира Козака.

В часі маршу підтримувано зв'язок через радіо, мотоциклевих і кінних зв'язкових. Наступ ворога, що його маркував курінь фюзилієрів, почався наступного дня коло 3. год. ранку і поведений був на відтинку I/29 (першого куреня 29. полка). Наступ був здержаній польовою вартою, а відтак розбитий вогнем I/29

артилерії.

Цілір час вправ діяв радіо-, телефонний і моторизований зв'язок. Вжиті були також і кінні гінці. Курені перевели дві зміни становищ.

По закінченні вправ відбулась в штабі полка відправа старшин, де точно обговорено перебіг вправ і поброблено підсумки. Задовільним признали підхід полка до наказаної лінії, маскування, поборювання теренових перешкод, розвідуна службу й розбудову становищ. Висловлено побажання відносно праці радіо-служби. Телефонний зв'язок, швидкість будування ліній були бездоганні.

Відмічено високий рівень бойово-го вишколу 14. протитанкової сотні пор. В. Чучкевича, 4. тяжкої сотні пор. В. Козака й 2. піхотної сотні пор. Германа-Орлика.

* * *

Кілька днів по вправах мчав на схід ешелон, а на його платформах авта, вози, коні; а між тим всім — вояки. Вилискували проти сонця золоті леви на їхніх раменах і на автках. В очах була самопевність і бажання бою. Був це передній відділ полків Дивізії, що іхали приготувати приїзд Дивізії на фронт.

А ще за кілька тижнів прийшли великі маневри Дивізії, що їм ім'я — Броди.

Наша артилерія під час великих полкових вправ в червні 1944. Ці добре вишколені гармаші розбили не одне вороже гніздо під Бродами і Фельдбахом.

Ланцюг

(Докінчення з 3 сто.)

ному, але з перспективи кількох років мав би я охоту сказати дещо про той дріт, що ним ланцюг зв'язувано.

Природно, нелегка річ є протягом кількох місяців пізнання всі закони стратегічного мистецтва та всі тонкощі тактичної гри. До цього всього належить певна доза здібності й замілення, а передусім особистої амбіції — не лишатися позаду інших. Зрозуміло, що великий вплив тут мають виховники. Коли вони ставляться до справи байдуже, тоді все набирає характеру випадковості.

Треба признати, що ми всі, молоді кандидати, а опісля новоспечени старшини, жили між собою дуже по товарищескому. І ніколи не було б причин латати того ланцюга, якби не кілька штучно створюваних розбіжностей.

Загальновідомою річчю є, що всі командири куренів і вищий командний склад нашої дивізії були німці. Нам довелося бути тільки сотенними

і чотовими. Крім того, в кожному курені провадив бодай одну сотню також німець. Він, власне, і був причиною тертя. Серед нашої групи молодих старшин всі були далекі на від спроби якихось інтриг, чи бодай охоти підвищитися коштом інших. Ми були далекі від того всього. Німці старалися все про підвищення степеня, про відзначення; ми ж мали на думці тільки добро наших стрільців. Лінія нашого поступовання була все ясна, так що більшість з нас може спокійно згадати своє вояцьке минуле.

Другою причиною тертя були люди, яких національність ми до сьогодні не можемо устійнити. За наших дивізійних часів вони були ревні німці, але по 8. травня 1945 р. ми стрічали декого з них в полоні, як лотишів, румунів, чи інших. Цей елемент і був м'яким дротом, яким латають штучно перерваний ланцюг. І як не старалися всяка неприхильні нам елементи пов'язаність ланцюга прорвати, ми все-таки зберегли свою єдність, і в цей спосіб наш ланцюг ще

до сьогодні щільно держиться. Природно, ми також не без вини. Людина є тільки людиною. Мусимо також згадати з болем про ланки, зламані з вини деяких наших колег (два зовсім непотрібні деградації), — що їх опісля заступив вищезгаданий м'який дріт.

Час іде вперед, і обов'язком молоді є жити будучиною й мати точно означену мету в житті. Цю мету більшість з нашого ланцюга, молодих старшин, ховає глибоко в своїх воєнцьких серцях: „Ще раз зі зброєю в руках боротися за волю України!”

Хор. Ярослав Войтович (Німеччина)

Комунікати Головної Управи

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ РЕФЕРАТ

повідомляє про перший виступ станиці Братства в Торонто (Канада), що відбувся 13. травня на спільному зваженому всіх комбатантських організацій міста Торонто. Місцева станиця проявляє дуже живу діяльність, доказом чого є вступ нових членів. Станиця відгукнулася на заклик Головної Управи щодо надіслання матеріалів до „Вістей” і наступних видань та вже надіслала дуже цікавий матеріал. Даліші матеріали будуть надіслані найближчим часом.

Кличемо інші станиці піти слідами станиці в Торонто й надіслати матеріали для публікації.

До Головної Управи Братства надішло привітання від зборів прихильників Братства — станиця Шікаго, такого змісту:

„Згідно з рішенням загальних зборів в Шікаго, Управа станиці передала Головній Управі найщиріші побажання успіхів у Вашій відповідальній праці для добра всього вояцтва.

Ми заявляємо, що все підтримуваємо Головну Управу у всіх її починаннях і задумах.

Загальні збори пересилають привітання всім членам Головної Управи, як теж всім нашим воякам, розсіяним по цілому світі, а головно тим, що караються в більшевицькому полоні і тим, що далі зі зброєю в руках бобуються в рядах Української Повстанської Армії.”

Поштова скринька

В нашій сьогоднішній „Скриньці” хочемо навести декілька уривків з листів наших читачів та відповісти їм цим шляхом на їх запити та проекти. Ось уривок з листа п. Ореста Городиського, Шікаго, США:

„Використовую цього листа, щоб приватним шляхом подати свої думки відносно Братства, бо думаю, що такі приватні листи про „урядові” справи причиняються до справнішого полагоджування цих справ.

Я вже давніше в одному з листів згадував, що перед Братством є велике завдання, головно поза територією Європи. Я бачу сам, як люди горнуться до нашого Братства, а кожний, що виїжджає до американської армії, просить обов’язково прислати йому український вояцький часопис, наші „Вісті”. Тут найкраще пізнати цю зіграність та прагнення до організованості — і це треба брати Головний Управі до уваги... Я ще не покинув думки про музей і пропоную застановитись над цією справою, та деякі речі, які можна ще зібрати, скопити та знайти для них відповідне місце. Я пропоную обрати місцем осідку музею США, тим більше, що тут є можливість непогано його примістити. За який час буде важко „вирвати” навіть колишній уніформу Дивізії, відзнаки і інші речі.”

Ми теж заступаємо думку про успішність „приватної” кореспонден-

збори заслухали доповіді мгр. Ореста Городиського про Братство, його цілі й пляни праці на майбутнє та обмінялися думками. Вибрали Управу, що її очолив Головноуповноважений Братства мгр. Орест Городиський.

Уповноважений Братства в Аргентині повідомляє про друге засідання ініціативної групи по заснуванню станиці Братства на цьому терені.

Перешкоди технічного характеру в військовому мірі пануючі адміністративні закони унеможливлювали дотепер створення станиці. Головна Управа Братства кличе колишніх вояків 1. УД в Аргентині остаточно побороти наявні труднощі й заснувати станицю.

В зв’язку з ліквідацією табору „Орлик” в Берхтесгадені й переводом його мешканців, а в тому числі й членів станиці Братства до табору Фельдафінг-станиця продовжує своє існування на новому місці поселення у Фельдафінгу.

Президія Головної Управи була запрошена Головною Радою ЦПУЕ взяти участь в Надзвичайній Сесії ЦПУЕ 3. У. 1951 р., що мала за завдання сконсолідувати громадський сектор українського життя в Німеччині. В характері гостя участі у сесії взяв орг. референт Др. Любомир О. Ортінський, що привітав Сесію від імені Головної Управи та об’єднаного в Братстві к. Вояцтва 1. УД. Сесія закінчилася повною консолідацією й вибором Головної Управи ЦПУН, що до неї теж

ввійшли речники кол. опозиції.

Головна Управа Братства вітає радицьну вістку про сконсолідування громадського сектора в Німеччині й закликає українське вояцтво, заступлене різними комбатантськими організаціями, піти слідами наших громадських чинників і сконсолідувати практику на військовому відтинку.

В близькому часі буде скликано в Мюнхені збори колишніх вояків 1. УД.

Темою нарад буде переорганізування станиці в Мюнхені, як рівно ж влаштування свята — річниці бою під Бродами. Точна дата й місце нарад будуть своєчасно подані до відому.

Секретаріят просить всіх колишніх вояків 1. УД, мешканців Мюнхену й околиці, що їх адреси ще не є відомі, подати їх негайно до секретаріату. Рівночасно кличемо всіх кол. вояків 1. УД взяти участь в нарадах.

ЛІПЕНЬ — МІСЯЦЬ ПЕРШОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ДИВІЗІЇ

Головна Управа кличе всіх колишніх вояків Першої Української Дивізії повести в місяці липні посилену акцію за вступ в члени Братства, рівно ж закликає всіх дивізійників приєднувати нових передплатників „Вістей”, переводити збірки на „Видавничий фонд” Братства й заохочувати до надіслання матеріалів до публікації.

ції і тому відповідаємо Вам, неофіційним шляхом.

Тішить нас, що наші хлопці, які знов мають зброю в руках, цікавляться „Вістями”, і це зацікавлення вважаємо найкращою похвалою для нас. Щож до проекту музею, то передаємо цю справу нашому референтові Історичної Комісії Братства, п. Миронові Шаркові, який вельми інтенсивно працює над тими справами. Думаю що вкоротці Ваша ідея здійсниться.

П. Богдан-„Льюльо“ Білінський Кампінас, Гоїяс, Бразилія. Дуже дякуємо за привітання і 50 круїзерів на пресовий фонд. Шлях з Центральної Бразилії до Мюнхену далекий, і тому мабуть круїзери ще не прийшли. Віримо що прийдуть. З „ремісничим“ привітом!

I. Матв. Австралія. Дорогий Друже! Очевидно, що не запізно на написання споминів про дії Вашої частини (другої чоти першої сотні Пі-батальйону). Ми постійно вміщатимемо чи у „Вістях“ чи у наступних книжкових виданнях матеріали такого роду. Отже, чекаємо.

П. Василь Личманенко, Англія. Такі завваги, як Ваша: „...Не находимо слів щоб висказати своє признання за так потрібний і так гарно оформлені орган Братства“ — додають нам сили до дальшої праці, і вони є не лише найкращою, але і єдиною заплатою за роботу коло „Вістей“. З другого боку не щадіть і слів критики. Вона потрібна і корисна. Тішить нас Ваше домагання

піднести число висиланих для Вашого осередка „Вістей“ з 50 на 90, а ще більше — Ваші сподівання, що в найближчому часі Вам вдастся цю кількість ще побільшити.

П. А. Ліщина, Левпорт, Англія. Ваше оповідання „На стійці у слов'яцьких горах“ ми отримали і воно буде Редакцією використане. Висилайте ще і те, про що пишете що вже маєте готове. Не забувайте про нас після перебіду до Канади.

П. Т. Барабаш, Мадрид, Іспанія. Дозвольте, дорогий Друже, зачитувати уривок з Вашого листа, тим більше що справа про яку пишете, найкраще полагоджується відкрито:

„На тутешньому терені я зробив усі заходи для організування станиці Братства. Мені вдалось поки що приєднати 9 членів, яким я вже вручив членські виказки. Частина наших колишніх вояків здержується вступити до Братства, пояснюючи це своїм побоюванням, щоб наше комбатантське товариство не набрало з часом партійного характеру.“

Ми неодноразово підkreślували на сторінках „Вістей“ апартийний характер нашого „Братства“. Ми не засуджуємо політичних партій, і не маємо нічого проти цього щоб колишні вояки дивізії були членами цих партій. В Дивізії політичних партій не було, а членів політичних партій (і то не раз визначних) було доволі багато. Цю саму зasadу хочемо вдергати — і вдергати в Братстві. Це доволі виразно з’явилось (Докінчення на 8 ст.)

Від Адміністрації

Для інформації наших шановних читачів подаємо ще раз, що з попереднього числа (ч. 4 за квітень 1951 р.) установлено продажну ціну на „Вісті”.

Ціна „Вістей” становить:

поодиноке число	річно
Австралія 4 н.	4 шил.
Англія 3 н.	3 шил.
Канада 10 ц.	1,20 дол.
Німеччина 0,20 нм	2,40 нм.
США 10 ц.	1,20 дол.

В інших європейських країнах рівновартість 0,20 НМ, в заокеанських рівновартість 10 ам. центів.

Передплату просимо висилати на адреси представників „Братства”:

1) Австралія: Dr. G. Luchakovsky, Mgr. Centre Bl. Ca 9/5, Bathurst, NSW, Australia.

2) Австрія: B. Яворський, Salzburg, Lehenerkaserne, Austria.

3) Англія: E. Гарасимчук, 49 Linden Gardens, London W. 2, Great Britain.

4) Аргентина: д-р М. Малецький, Cos. Corr. 17 Durzaco, Prov. Buenos Aires, Argentina.

5) Бельгія: R. Герасимович, 9 rue des Brasseurs, Louvain, Belgique.

6) Іспанія: T. Барабаш, Donoso Cortes 63, Madrid, Espana.

7) Канада: B. Гриньох, 76 Dewson St., Toronto, Ont., Canada.

8) Німеччина: E. Шипайло, München 2, Dachauerstr. 9/II, Germany.

9) США: O. Городицький, 1358 N., Campbell Ave., Chicago 22, Ill., USA.

Закликаємо наших друзів, які живуть по більших скупищах кол. дивізійників, зголошуватися на кольпортерів „Вістей”, подаючи при тому кількість примірників, які могли б розпродати в своєму осередку. Кольпортерам дается 20% опусту від продажної ціни „Вістей”. Кольпортери провадять розчислення що місяця з представниками Братства на їхньому терені.

Всі замовлення на „Вісті” просимо висилати на вищеподані адреси. Натомість листи, спрямовані до Братства, зглядно до Редакції чи Адміністрації „Вістей”, адресувати: Евген Шипайло, München 2, Dachauerstr. 9/II, Germany.

(Докінчення з 7 стср.)

статті д-ра Ортінського в травневому, 5-ому числі „Вістей” п. н. „Про що йдеється?”

Коли ще й після цього має хтось які сумніви, тоді залишається нам лише порадити йому й надалі стояти останньо і „побоюватися”. Передаємо Вам привітання і подяку за працю для добра нашого „Братства”.

Всім товаришам, які надіслали матеріали для Публікаційної комісії, а зокрема: П. плолк. Михайліві Долинському, п. хр. Феліксові Кордуబі, п. сотн. Мирославові Мартинцеві, Ро-кові, пор. д-рові Грицеві Лучаківському, п. сотн. Стефанові Гулякові, п. хр. Я. Войтовичеві, п. А. Ліщині, п. пор. М. Корбутові, п. сотн. А. Микулинові, десятникові В. Молодецькому, к. воєнному звітодавцеві Р. Т.— наше шире „спасибі”!

Пам'ятайте, що надсилаючи матеріали до редакції „Вістей”, збогачуєте історію і традиції нашої Дивізії!

Вже вийшла Книжка «Броди»

Завдяки допомозі Іх Високопреосвященства Єпископа Кир Івана та жертвенності наших друзів у всіх частинах світу, а головно в Англії та США після місяців наполегливої праці, перша книжкова публікація про 1. УД п. н. „Броди”, побачила дenne світло.

Завдання Головної Управи Братства, себто видання книжки сповнене. Тепер черга на вас, Друзі, і слово та діло за Вами! Нашим обов'язком було видати цю книжку, першу із серії видань про нашу дивізію. Вашим завданням буде зробити так, щоб весь наклад цієї книжки розійшовся. Ні один примірник її не сміє покриватись плюснявою на книгарських полицях і не знайти шляху до рук читача.

Українська громадськість повинна знати правду про Дивізію! Вашим обов'язком є — дати їй цю книжку в руки.

Книга „Броди” це лише початок нашої видавничої діяльності. Але до цього треба трохи річей: грошей, грошей і... грошей. Іх повинні ми придбати при розпродажі нашої книжки. Тому хай стане гаслом: кожний дивізійник — кольпортером „Броді”! Звертайтесь до наших представників (іх адреси знайдете на останній сторінці „Вістей”), поширюйте „Броди”, кольпортуйте їх між „цивілями”, продавайте їх в домівках товариств, на публічних сходинах, спортивних змаганнях, забавах; не забудьте про кольпортажу книжки, коли влаштовуватимете „День Бродів” в липні.

Кожний українець повинен прочитати „Броди”!

Якщо бажаєте, щоб „Вісті” появлялися й далі та збільшили свій об'єм, ставайте іхніми передплатниками та кольпортерами, проводіть зборки на „Видавничий Фонд” Братства, розповідюйте свою газету поміж знаюними й друзями — кол. вояками 1 УД.

Вшановуйте «День Бродів»

В попередньому числі „Вістей” вмістили ми заклик в справі влаштування „Дня Бродів”. Тепер дозволяємо собі ще раз нагадати нашим товаришам про цю важливу справу.

Вже неодноразово ми чули в останньому часі з боку громадянства запевнення, що ціла українська громадськість без вийнятку признала вояків Дивізії повноправними українськими вояками, а бої нашої частини — рівновартістнimi з боїми, що їх вели інші українські частини в боротьбі за українську державність.

Для нас не було це останнє ніколи сумнівним, починаючи з першої хвилини вступу до Дивізії, аж до теперішнього часу. Мали ми, однак, болючу нагоду нераз ствердити прикурі байдужість а то й промовчування громадянством справи Дивізії Хочемо вірити, що це останнє було спричинене лише психозою післявоєнних „ніоріберзьких настроїв”. Вони вже минули, і час показати прилюдно своє справжнє ставлення до Дивізії. Даймо українському громадянству цю шансу. Влаштовуймо „День Бродів” і запрошуємо на нього українських громадян! Хай довідаються, ЗА ЩО і ЯК боролись, гинули і вбивали ворогів вояки нашої дивізії під Бродами!

В „День Бродів” слід відправити Богослужби і панаходи за поляглих. Слід влаштувати академії з належною програмою. Треба розкольпортувати між приявними якнайбільше книжок „Броди” та примірників липневого (Брідського) числа „Вістей”, яке постараємося видати так, що б вони прибули на місця ще перед 20—24 липня.

Хай „День Бродів” ущільнить наш зв'язок з громадянством і допоможе спільно жому і нам вшанувати пам'ять поляглих нашої Дивізії.

Час вийти з катакомб!

Кожний українець повинен прочитати першу книжку про Першу Українську Дивізію

„БРОДИ”

збірник статей і нарисів за редакцією Олега Лисяка

„Броди” це збірна праця кільканадцяти авторів — визначних політиків і військовиків та старшин і вояків 1 УД УНА.

Видання Братства кол. Вояків Першої Української Дивізії

Замовляти у представників «Братства»

Ціна в США і Канаді 2 дол., в Англії 5 шил., в Німеччині 3 нм., в інших країнах рівновартість 3 нм.